

Jaar- en Beheerverslag 2024

Werkploeg Horstermaat

Moe maar voldaan

info@vanderlugtstichting.nl
www.vanderlugtstichting.nl

De Van der Lugt stichting zet zich in voor natuur, landschap, biodiversiteit en cultuur in de Achterhoek.

Inhoudsopgave

- 0. Inleiding**
- 1. Bestuur**
- 2. Organisatie**
- 3. Financiën**
- 4. Subsidies, Donaties, Schenkingen en Legaten**
- 5. Overeenkomsten met derden**
- 6. Projecten**
- 7. Donaties verstrekt aan derden**
- 8. Verwervingen**
- 9. Public Relations en Website**
- 10. Vrijwilligers**
- 11. Beheerverslag terreinen en objecten**
- 12. Contactgegevens**

0. Inleiding

In dit Jaarverslag legt het bestuur van de stichting verantwoording af over het in 2024 gevoerde beleid, de bereikte resultaten en de uitvoering van het onderhoud en beheer van de terreinen en objecten die de stichting in eigendom heeft.

2024 Een nat jaar

Hoewel 2024 ook droge perioden kende blijft toch vooral het zeer natte najaar beklijven. Water was hard nodig en hoewel het soms enige overlast veroorzaakte was het vooral voor de natuur erg goed nieuws. Dat de vele regen ook nadelen heeft voor ons werk (niet alles kunnen maaien, zaagwerk dat moet worden uitgesteld) nemen we voor lief.

Vrijwilligersgroep

Ook goed nieuws is ook de continuïteit in de omvang van onze vrijwilligersgroep. We mochten weer een aantal nieuwe gezichten verwelkomen. Helaas moesten ook een aantal mensen door ziekte en/of privéomstandigheden afhaken. Dat heet officieel “natuurlijk verloop” maar wij zijn ons ervan bewust dat achter elk individu een verhaal schuilt. Wij danken iedereen voor de getoonde inzet de afgelopen jaren.

Het aantal vrijwilligers schommelt per ultimo 2024 zo rond de 35 en dat is voldoende om alle klussen die we plannen binnen een redelijke termijn af te ronden. Mooi om te constateren dat “mond tot mond” reclame tussen de diverse vrijwilligersgroepen werkt en dat wervingscampagnes nog niet echt nodig zijn.

Logboek

Opnieuw werd een recordaantal uren gewerkt door de vrijwilligers. Uiteindelijk stond op 31 december 2024 de teller op 2170 uren. Daarmee is de vrijwilligersgroep van de stichting recordhouder van alle actie vrijwilligersgroepen in Gelderland. Hulde!

Werkploeg Horstermaat

Werkploeg Ligtenbargs Weide

Schenkingen/ legaten

Bijzonder ook is te constateren dat steeds meer particuliere schenkers kenbaar maken zodanig veel vertrouwen te stellen in het werk van de stichting dat ze via een testament hun nalatenschappen willen doen toekomen aan de stichting, om deze voor de toekomst te bewaren en door de stichting te laten beheren. Ook het aantal schenkers dat met een overeenkomst de stichting meerdere jaren steunt neemt toe. Dank voor het vertrouwen dat hieruit spreekt.

Schenking natuurgrond

De stichting mocht een schenking in ontvangst nemen van een particuliere grondeigenaar. De schenkingsakte passeerde op 10 december 2024 en bestond uit een tweetal kadastrale percelen met een omvang van rond de 2.5 ha. In 2024 werd gestart met de beheer en onderhoudswerkzaamheden aan dit terrein.

Financiën

Ook in financieel opzicht was 2024 een goed jaar. We konden het jaar afsluiten met een positief resultaat.

1. Bestuur

1.1 Bestuurssamenstelling

Het bestuur had in 2024 de navolgende samenstelling|

Leo Molenbroek	Ruurlo	Voorzitter
André Welmerink	Ruurlo	Penningmeester
Henk Graven	Lochem	Secretaris
José Lamain	Ruurlo	Terrein beheerder
Huib te Welscher	Lichtenvoorde	Algemeen bestuurslid
Jan Bengevoord	Winterswijk-Huppel	Immaterieel erfgoed/ cultuurhistorie / streektaal

Vacatures

Het bestuur heeft in 2024 besloten om in 2025 een tweetal vacatures open te stellen. De coördinatie van de werkzaamheden in het veld wordt door één bestuurslid gedaan. Op dat punt is de kwetsbaarheid te groot en is verdubbeling van de menskracht zeer wenselijk. Ook de functie terreinbeheerder dient versterkt te worden. Beide vacatures worden in 2025 opengesteld

1.2 Benoemingen, herbenoemingen bestuur in 2024

Jan Bengevoord	Benoemd per 4 april 2024
José Lamain	Herbenoemd. Bestuurstermijn verlengd t/m 2027
Henk Graven	Herbenoemd. Bestuurstermijn verlengd t/m2027

1.3 Einde bestuurstermijn/ vertrek

N.v.t.

1.4 Bestuursvergaderingen

Het bestuur heeft in 2024 vijf keer vergaderd. Afgezien van het 'reguliere' bestuurswerk werd veel energie gestoken in het schrijven van een nieuw Beleidsplan voor de periode 2024-2028. Naast de reguliere bestuurlijke onderwerpen werd ook aandacht besteed aan thematische onderwerpen, m.n. de kwalitatieve invulling van bestuurstaken had de nodige aandacht. Daarmee gaan we verder in 2025.

1.5 Beheercommissie

De Beheercommissie heeft mandaat en eigen budget om zaken m.b.t. het beheer en onderhoud van terreinen zelfstandig te regelen. De commissie kwam met enige regelmaat bijeen voor afstemming en planning van de uitvoerende werkzaamheden. Deze commissie bestaat uit bestuursleden en vrijwilligers. De samenstelling was in 2024 als volgt: José Lamain Voorzitter, Huib te Welscher, Henk Graven, Joris Ernst en Jan Lammers.

1.6 Eindejaar bijeenkomst

Gezamenlijk met de vrijwilligers werd een eindejaarbijeenkomst gehouden in restaurant Italiaanse Meren bij Kotten. Ecoloog Michiel Schaap uit Lochem gaf een presentatie met eigen gemaakte foto's van de natuur in de Achterhoek. De bijeenkomst werd afgesloten met een stamppot buffet.

(zie ook punt 10)

2. Organisatie en Bestuur

2.1 Statuten

De statuten zijn in 2024 ongewijzigd gebleven.

2.2 Huishoudelijk Reglement

In 2024 werden geen wijzigingen doorgevoerd in het Huishoudelijk Reglement.

2.3 Beleidsplan

In 2023 werd een nieuw Beleidsplan 2024-2028 geschreven. In een bestuursvergadering in 2024 werd dit plan vastgesteld. Voor de geïnteresseerde lezer is het ook op de website geplaatst.

2.4 Besluitvorming

In overeenstemming met statuten werden besluiten, indien nodig, bij meerderheid van stemmen genomen. Besluiten worden per kalenderjaar gedocumenteerd in een besluitenlijst.

2.5. Bankieren/ Financiën

Zie punt 3 Financiën.

2.6 UBO-registratie

In overeenstemming met de wetgeving zijn de gegevens van een tweetal bestuursleden opgenomen in het UBO-register van de KvK.

2.7 Sociale media

Mede in relatie tot de negatieve berichtgeving over grote Tech-bedrijven werden de activiteiten voor Facebook en Twitter (X) op een laag pitje gezet. M.n. op X voelen wij ons niet meer thuis. Er wordt nog wel gebruik gemaakt van een zakelijk account voor LinkedIn ingericht

2.8 Webmaster

Per 1 januari 2024 werd de functie webmaster ingevuld door het 2-manschap Rudy Dokter en Jan Cees Rutgers. Namens het bestuur is Henk Graven de linking pin. Inmiddels is de nieuwe website in de test-/ontwikkelomgeving voor een belangrijk deel gereed. De verwachting is dat de nieuwe website per ultimo 1^e kwartaal 2025 "live" gaat.

2.9 Mailadressen

In 2024 hebben alle bestuursleden het aanbod gekregen om een nieuw mailadres @ vanderlugtstichting.nl te gebruiken zodat men zakelijk- en privemail gescheiden kan houden.

2.10 TechSoup

TechSoup is een organisatie die zich ten doel stelt om kleinere ANBI-organisaties meer te laten profiteren van IT-diensten. Grote IT organisaties bieden d.t.v. TechSoup producten en diensten (mailadressen, clouddiensten, etc.) aan waar we van kunnen profiteren. Onze nieuwe webmasters zijn in 2023 gestart met de integratie van nieuwe producten en met het in gebruik nemen van de nieuwe website in 2025 wordt dit traject afgerond..

2.11 Werken in de Cloud

In 2023 werd met behulp van nieuwe software een omgeving ingericht waarmee op eigentijdse wijze (online) vergaderd kan worden. Ook kunnen in de Cloud opgeslagen gegevens/ bestanden benaderd en bewerkt worden. Helaas blijft dat het werken in de Cloud voor sommigen toch een te grote opgave. In 2024 werd besloten dat de inspanningen niet opwegen tegen de voordelen en is besloten dot project stop te zetten.

2.12 WhatsApp

De WhatsApp vrijwilligersgroepen **Boslugt Ruurlo**, **Boslugt Borculo** en **Boslugt Winterswijk** worden actief gebruikt voor met name het onderling afstemmen van carpooling naar de terreinen.

2.13 Verzekeringen

2.13.1 Aansprakelijkheid/ verzekeringen bestuur en organisatie

De stichting heeft risico's afgedekt d.m.v. een WA-aansprakelijkheidsverzekering. Ook het 'machinepark' is voor WA verzekerd. In 2024 werden geen schadeclaims ingediend voor schade aan machines.

2.13.2 Inboedel- en opstalverzekering: In 2024 werd geen claim ingediend.

2.13.3 Bestuurders-aansprakelijkheidsverzekering: In 2024 werd geen claim ingediend.

2.13.4 Verzekering vrijwilligers

De gemeenten waarbinnen de stichting in de Achterhoek werkzaam hebben allen een WA-verzekering voor de werkende vrijwilligers waarbij o.a. ook verlies van en schade aan persoonlijke eigendommen gedekt is.

In 2024 werd door 1 vrijwilliger met positief resultaat een beroep gedaan op deze verzekering.

2.14 Kentekenbewijzen

Alle voertuigen zijn voorzien van de wettelijk vereiste kentekenbewijzen.

2.15 Privacyreglement

De stichting maakt gebruik van een privacyreglement, deze is ook op de website geplaatst. Alle nieuwe bestuursleden en vrijwilligers hebben hun handtekening gezet als ze akkoord gaan met het plaatsen van foto's op social media en het (onderling) verspreiden van telefoonnummers. Het standpunt van vrijwilligers die niet akkoord gaan wordt uiteraard gerespecteerd. In 2024 is dit reglement niet gewijzigd.

2.16 Certificering natuurbeheer

De stichting is in het bezit van een certificaat natuurbeheer. Hiermee voldoet de stichting aan de beheereisen die door de Provincie Gelderland (BIJ12/ Partner) worden gesteld aan eigenaren van natuurterreinen. Per ultimo 2024 zijn 15 van de 16 terreinen onder het SNL-regime van de VALA gebracht.

In 2024 werd de stichting door PartNer "onderworpen" aan een zgn. APK. Daarbij wordt gecontroleerd in hoeverre de administratie m.b.t. de certificering voldoet aan de eisen. De stichting voldeed in alle opzichten aan de eisen.

In 2024 werd ook voldaan aan de verplichting om een terreinbezoek bij te wonen. In dit geval een bezoek in het kader van beheer Vochtig Hooiland.

In het kader van de certificering worden de navolgende administratieve producten bijgehouden:

- Individueel Kwaliteitshandboek
- Registratie van Eigendommen
- Werkplan beheer en Onderhoud
- Verantwoording

2.17 Onterechte grond toe-eigening

Ook in 2024 is de lijn voortgezet om toezicht te houden op het door derden ten onrechte opvoeren van onze percelen in de mestboekhouding. In 2024 is daarover geen melding ontvangen van RVO (onjuiste intekening van een perceel door een buurman-agrariër).

2.18 Veiligheid

In het Logboek Beheer werd bijgehouden op welke data/ tijdstippen (met motorisch gereedschap) werd gewerkt en ook of zich bij de werkzaamheden calamiteiten/ ongevallen hebben voorgedaan. Het veiligheidsprotocol is ook in 2024 uitgevoerd en goed nageleefd.

Logboek 2022							
1. Onderhoud & Beheerwerkzaamheden							
2. Inspecties, meldingen calamiteiten / (on)veiligheid							
Klusnr.	Datum	Terrein	Aanwezig Bestuur	Namen Vrijwilligers	Werkzaamheden	Aantal mensen	Aantal uren

Voor alle terreinen i.c. de werklocaties zijn de adressen en GPS-coördinaten beschikbaar zodat aanrijdende hulpinstanties hierover geïnformeerd kunnen worden zodra dat noodzakelijk mocht zijn. Bij alle werkzaamheden zijn EHBO-kits aanwezig. In 2024 hebben zich (afgezien van een nat pak) geen persoonlijke ongelukken voorgedaan tijdens de werkzaamheden. Voor wegafzettingen tijdens het vellen van bomen langs de openbare weg zijn zgn. 'verkeerskegels' gebruikt.

2.19 ANBI/ Transparantie jaarverslag en jaarrekening

In 2024 werden het jaarverslag 2023 en de financiële verantwoording 2023 formeel vastgesteld en gepubliceerd op de website. De stichting voldoet hiermee aan alle eisen die de ANBI-wetgeving hiervoor stelt.

2.20 Vergoeding van onkosten

Bestuur en vrijwilligers werken in principe onbezoldigd. Uitsluitend aantoonbaar gemaakte onkosten worden vergoed. In 2024 werden aan bestuur en vrijwilligers in beperkte mate onkostenvergoedingen betaald voor reiskosten bestuur, reiskosten beheer en voor het gebruik van (privé) motorkettingzagen.

Voor het Beheer en Onderhoud wordt jaarlijks zo rond de 10.000 km. gereden met privéauto's. Inspanningen om voor de stichting een 'bedrijfswagen' aan te schaffen om zo de privé onkosten terug te dringen zijn op niets uitgelopen omdat de stichting als ANBI-organisatie geen bedrijfsauto met een grijs kenteken mag voeren. Ook het doen sponsoren van deze onkosten door externe partijen is helaas nog steeds niet gelukt.

2.21 Beleid houtverkoop

Ter wille van de transparantie en eenduidigheid bij de verdeling/ verkoop van hout aan vrijwilligers en derden werd een beleidsnota opgesteld. Bij de verkoop van hout in 2024 werd dit beleid toegepast. In 2024 werden de verkoopprijzen niet aangepast. Er werd meer dan 50 m³ hout verkocht.

2.22 Risicobomen

Langs de bospercelen van de stichting lopen (zand) wegen, fiets- en wandelpaden. Er is altijd risico van vallende bomen en takken. In 2024 is door een gecertificeerde boomdeskundige een risico inventaris uitgevoerd voor alle percelen waar passanten mogelijk risico lopen. Alle risico- en attentiebomen zijn in kaart gebracht. Daar waar nodig is gestart met het vellen van dode bomen en het verwijderen van dode takken.

Risicoboom over een druk belopen pad
(gelukkig was deze niet van ons)

Bevestiging van een lierkabel

2.22 Logboeken Beheer en Materiaal/Gereedschap

In overeenstemming met het Beleidsplan zijn ook in 2024 logboeken bijgehouden van de beheerwerkzaamheden en de inspecties van de terreinen. Bijzondere aandacht hierbij wordt gegeven aan de aspecten veiligheid en de melding van eventuele (bijna) ongelukken. Ook werd de verdere uitbreiding van gereedschap en materiaal vastgelegd in de registraties.

2.23 Werkresultaten 2024: op basis van de logboekgegevens worden (per natuurterrein) gegevens bijgehouden m.b.t. het aantal uren dat door vrijwilligers is gewerkt. Data van de werkzaamheden uitgevoerd in 2024 werden verstrekt aan **St. Landschapsbeheer Gelderland**. Ook veldwaarnemingen op gebied van flora en fauna worden bijgehouden.

2.24 Digitale back-up

Het beleid van de stichting is dat van alle kritische bestanden i.c. de processen voor het secretariaat, financiën en adressen worden periodiek back-ups gemaakt in eigen beheer en een fysieke back-up schijf.

Uit veiligheidsoverwegingen worden maandelijks back-ups gemaakt op een externe harde schijf zodat in noodgevallen de administratie, boekhouding en het digitale- en fotoarchief beschikbaar gesteld kunnen worden aan bestuursleden die onverwacht taken moeten overnemen.

Aan de penningmeester is een laptop in permanente bruikleen gegeven. Voor de boekhoudapplicatie werden nieuwe licenties afgesloten.

2.25 Natuurbeheerplan 2024 <-> 2024

Voor het in 2024 door de provincie Gld. vastgestelde ontwerp Natuurbeheerplan (NBP) 2025 werden een aantal zienswijzen ingediend. Een drietal werd ontvankelijk verklaard. Voor een tweetal terreinen werd het natuurtype Kruiden en faunarijk grasland per 1.1.2025 opgewaardeerd naar Vochtig hooiland. De bijbehorende subsidie wordt in 2026 uitbetaald

3. Financiën

3.0 Algemeen

In grote lijnen kan de stichting de werkzaamheden en vaste lasten financieren uit de inkomstenbronnen subsidie, houtverkoop (niet commercieel), dividend en donaties / schenkingen. In 2024 werden geen grote investeringen voor machines gedaan. In 2024 eindigden we onder de streep met een positief resultaat.

3.1 Certificaten Triodos-bank

De stichting is in 2023 ernstig gedupeerd door het afwaarderen van de waarde van certificaten van de Triodos-bank. Hoewel nog bij lange na niet op het niveau van voor 2023 werd een klein deel van het koersverlies van Triodos-bank certificaten goedgeemaakt. De bank stelde een handelsplatform in werking maar dit heeft slechts zeer beperkt tot resultaat geleid en de gedupeerden bleven zeer ontevreden. Van het nieuwe handelsplatform heeft de stichting geen gebruik gemaakt.

3.2 St. Certificaathouders

De stichting is zich aangesloten bij de St. Certificaathouders Triodos Bank om gezamenlijk sterker te staan in gesprekken met de bank en om mogelijke procedures te steunen.

3.3 Begroting 2024

In 2024 werd de lijn doorgezet om de inkomsten/ uitgaven te bewaken op basis van een actuele begroting. De basis-begroting werd in januari 2024 door het bestuur goedgekeurd. Deze initiële versie is een aantal keren bijgesteld op basis van voortschrijdend inzicht in de actuele situatie. Besluiten m.b.t. de bijstelling van de begroting worden altijd in de besluitenlijst als zodanig vermeld. Zowel deze rapportage en ook de begroting zijn een vast agendapunt voor de bestuursvergaderingen.

3.4 Publicatie Jaarrekeningen

De Jaarrekening en de staat van Baten en Lasten (Verlies en Winstrekening) 2023 werden in 2024 gepubliceerd nadat het bestuur de Jaarrekening goedgekeurde en de samenstellingsverklaring werd afgegeven door de externe accountant.

3.3 Kanttekeningen

Bij de financiën 2024 zijn de volgende **kanttekeningen** te maken:

- De **Jaarrekening** en de **staat van Baten en Lasten 2023** werd in 2024 opgesteld en goedgekeurd. Door de externe accountant van BonsenReuling werd een samenstellingsverklaring afgegeven. De Jaarrekeningen worden gepubliceerd op de website volgens de regels voor ANBI-instellingen;
- **Inkomsten/ Uitgaven:** een rapportage m.b.t. de inkomsten, uitgaven en het rendementsoverzicht van beleggingen werd 5 x per jaar door de penningmeester aan het bestuur beschikbaar gesteld;
- **Dividend:** bij wijze van uitzondering werd door de Triodos-bank cashdividend uitbetaald € 3255 op de certificaten.
- **Beheer en Onderhoud en Investeringen:** Bij de investeringen lag de prioriteit ook in 2024 bij het beheer en onderhoud van de natuurterreinen en de ondersteuning van de (nieuwe) vrijwilligers (m.n. het project voor E-gereedschap).

Investeringen voor inventaris, gereedschap en machines:	€ 5.780
Kosten en investeringen Beheer en Onderhoud	€ 14.100 *(incl. kleding vrijwilligers)
- **Verkoop machines**
In 2024 werd de hakselaar i.v.m. het beperkte gebruik verkocht aan een particulier;

- **Beheer en onderhoud vrijwilligers:** Voor vrijwilligers ligt de prioriteit bij het gebruik van veilige en deugdelijke werkkleding. Daarnaast waren er kosten voor de jubileumbijeenkomst en kerstattenties.
- **Projecten:** In 2024 werd een project voor de aanschaf van E-gereedschap uitgevoerd. Met steun van donaties van SBNL en Natuur & Milieu Gelderland konden E-zagen en takkenscharen worden aangeschaft.
- **Onvoorziene uitgaven:** geen.
- **Subsidies en donaties**
 - Ontvangsten subsidies: € 17.560, -
 - Ontvangsten donaties: € 3.900, - (door 14 organisaties / particulieren)
- **Schenkingsovereenkomsten**

Drie particulieren hebben met de stichting een schenkingsovereenkomst afgesloten voor meerdere jaren. Hiermee is een bedrag van 2.700 gemoeid. Een deel van dit geld is geoormerkt.
- **Waterschapsheffing:** Na de succesvolle bezwaarprocedure in 2021 werden in 2024 geen foutieve aanslagen waterschapsheffing ontvangen.
- **Contributies** voor lidmaatschappen en donateurschap werden betaald aan de volgende organisaties: GNMF, Erfgoedcentrum, ANV 't Onderholt en SBNL-natuurfonds.
- **Bestuurskosten:** in relatie tot de inkomsten wordt gestreefd wordt naar een zo laag mogelijk bedrag aan bestuurskosten. Dat is ook in 2024 goed gelukt: afgezien van de noodzakelijke uitgave voor de nieuwe statuten bleven de bestuurskosten bleven ruim onder de 1 %.
- **Belastingvrijstelling:** als ANBI-instelling is de stichting vrijgesteld voor de Omzet- en Dividendbelastingen. Het bestuur heeft in 2024 onderzocht of de oprichting van een werkmaatschappij onder de vlag van de stichting (juridisch) haalbaar en realistisch is. Uitkomst van dat onderzoek is dat het in principe juridisch haalbaar is maar dat de eisen die de fiscus stelt voor onze stichting zodanig zijn dat de baten niet opwegen tegen de lasten;
- **Overdrachtsbelasting:** In het kader van een schenking van een perceel natuurgrond werd de stichting als ANBI-organisatie vrijgesteld van Overdrachtsbelasting
- **Schenkingsbelasting:** In het kader van een schenking van een perceel natuurgrond heeft de stichting aangifte gedaan voor de Schenkingsbelasting met daarbij het verzoek om als ANBI-organisatie daarvan te worden vrijgesteld;
- **Gemeentelijke belastingen:** voor de werkschuur werd een aanslag WOZ ontvangen;
- **Landinrichtingsrente (LIR)** De vaste lasten voor dit onderdeel zijn door het aflopen van de contracten vervallen.
- **Houtverkoop:** Er werd voor een bedrag van € 1.616 hout verkocht aan vrijwilligers (gereduceerde prijs) en particulieren. De stichting voert geen commerciële houtkap uit op de eigen terreinen en hanteert geen commerciële tarieven voor het hout. De prijzen zijn wel in beperkte mate aangepast aan de toegenomen kosten en de prijzen die op de openbare markt worden gerekend.

4. Subsidies, Donaties, (Notariële) Schenkingen en Legaten

4.1 Rijks- en Provinciale subsidie

De volgende subsidies werden in 2024 ontvangen

SNLsubsidie: deze subsidie werd ontvangen voor de terreinen die daarvoor in aanmerking komen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in subsidie voor beheer natuur, landschapselementen en recreatie. De uitbetaling van deze subsidie wordt uitgevoerd door de VALA. Tegen de hoogte van ontvangen beschikkingen werden geen bezwaarschriften/ zienswijzen ingediend.

Subsidies Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLB)

Het ANLB contract voor het terrein Ligtenbargs Weide is beëindigd en omgezet naar het SNL Regime (Beheertype faunarijk grasland). De stichting heeft nu per 2024 twee lopende ANLB-contracten:

- Sieverinkses Natuurakker
- Ligtenbargs Weide Houtsingel

In 2024 werd gestart met het afzetten van de houtsingel. Het werk is in afgerond worden in 2024 en daarna aangemeld om de subsidie te ontvangen. In 2024 werd deze subsidie uitbetaald.

4.2 Donaties

Met betrekking tot donaties was het opnieuw een goed jaar. In totaal werd een bedrag van ruim € 6.600 ontvangen.

Van 15 organisaties en particulieren werden in 2024 donaties/ schenkingen ontvangen

4.3 Notariële schenkingen

In 2024 werd door een particulier een tweetal percelen natuurgrond geschonken. Op 10 december 2024 passeerde de akte voor de eigendomsoverdracht waardoor de stichting eigenaar werd van een nieuw natuurterrein met een omvang van 2.5 hectare. De wijze van beheer en onderhoud van dit terrein is vastgelegd in een Fonds op Naam.

In 2024 werden geen (notariële) schenkingen in euro's ontvangen.

4.4 Schenking d.m.v. onderhandse akte

Per 2024 lopen er 3 onderhandse (zonder tussenkomst notaris) schenkingsovereenkomsten voor 5 jaren.

4.5 Legaten/ nalatenschappen

In 2024 werden geen legaten uit erfenissen ontvangen.

Van 4 particulieren werd bericht ontvangen dat de stichting is/ wordt opgenomen als begunstigde in een testament.

Nalatenschap 1: Nalatenschap bij testament. Dit betreft een tweetal percelen landbouwgrond, rond 6.9 ha.

Nalatenschap 2: Nalatenschap bij testament: Inhoud onbekend

Nalatenschap 3: Nalatenschap bij testament: Particuliere woning met erf en opstallen.

Uitvoering (na inwerking treden van het testament) zal geschieden op basis van een Fonds op Naam.

Nalatenschap 4::Nalatenschap bij testament: Uitvoering (na inwerking treden van het testament) zal geschieden op basis van een Fonds op Naam.

5. Overeenkomsten met derden

Het beleid van de stichting is dat alle (bestaande) mondelinge afspraken schriftelijk worden vastgelegd in de vorm van een overeenkomst. Alle in het verleden aangegane mondelinge overeenkomsten zijn inmiddels schriftelijk vastgelegd. Uiteraard geldt deze lijn ook voor nieuwe overeenkomsten.

Nieuwe overeenkomsten

In 2024 werden geen nieuwe overeenkomsten afgesloten.

Fonds op Naam

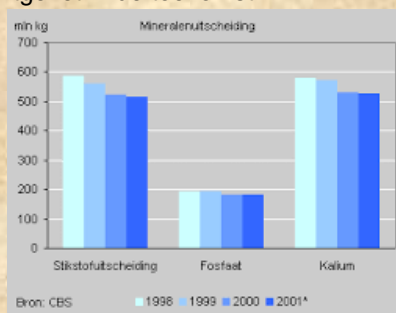
Wel werd i.h.k.v. een schenking en testament een zgn. Fonds op Naam (FON) opgesteld en ondertekend. In een FON kan iemand beschrijven/ vast laten leggen hoe een nalatenschap / schenking beheerd moet worden. Dat kan zowel bij leven als na overlijden.

Beëindiging overeenkomsten

N.v.t.

Overige overeenkomsten:

- Het bestuur heeft in 2016 besloten om alle lopende jachtcontracten bij beëindiging niet te verlengen en alle vormen van plezierjacht niet meer toe te staan. Per 2024 zijn er geen lopende jachtcontracten meer.
- De twee overeenkomsten Agrarisch Natuurbeheer (ANLB) met de VALA voor de terreinen **Sieverinkses en Ligtenbargs weide** werden gecontinueerd.
- Voor de natuurakker op terrein **Oedingsebeekdal** werden met de provincie Gld. nieuwe afspraken gemaakt inzake het toekomstige beheer van de akker. (zie hoofdstuk Beheer, natuurakkers). De provincie financiert dit project grotendeels.
- Uit meldingen van RvO en uit eigen onderzoek bleek dat een aantal burens en gebruikers van onze percelen bij de overheid opgaven indienden voor de mestboekhouding, uiteraard zonder mest uit te rijden op onze bezittingen. In 2024 werden geen nieuwe constatering gedaan en ook geen meldingen van RvO ontvangen. De controles worden wel voortgezet in de toekomst.

- Met de buurman van terrein **Bosmans Brook** werd een overeenkomst afgesloten voor de levering van elektriciteit voor de veldschuur. Daarvoor werden aanpassingen gedaan aan de meterkast en werden grondkabels aangelegd. In 2024 werd deze overeenkomst met de nieuwe bewoners stilzwijgend voortgezet. De tegenprestatie (onderhoud heg en knotten van wilgen) werd eind 2024 uitgevoerd.
- **Overige overeenkomsten**
 - contract fa. Tragter blusmiddelen veldschuur. Controles uitgevoerd.

6. Projecten

Het Beleidsplan 2024 – 2028 geeft aan dat voor de uitvoering van activiteiten die buiten het reguliere beheer vallen een projectplan wordt opgesteld. Deze projectplannen dienen intern voor aansturing bij de uitvoering daarvan en extern ter onderbouwing van aanvragen voor financiële steun bij de overheid, fondsen en donateurs. De projecten hebben een eigen begroting. Tot uitvoering van een project wordt pas overgegaan als de begroting dekkend is.

Project gereedschap

Naast de financiële ondersteuning door derden vergt de uitvoering van projecten ook de inzet van eigen middelen. In 2024 is een gereedschapsproject uitgevoerd om gereedschap te verwerven voor de vrijwilligersgroep Winterswijk. Deze groep heeft inmiddels ook een eigen gereedschapsdepo. Het materiaal bestond uit handgereedschap en een aantal accu motorzagen en takkenscharen.

Dit project werd mede mogelijk gemaakt door cofinanciering van het **SBNL-Natuurfonds** (Van Hemert tot Dingshof-Coldewij Fonds) en **Natuur & Milieu Gelderland**.

Het met de donaties aangeschafte materiaal

Uitreiking tijdens de SBNL-bijeenkomst

Project Werkschuur

I.v.m. de nieuwe aangeschafte Fendt moesten de deuren van de werkschuur en de hoogte van de gebinten aangepast worden. Voorwaar geen simpele klus. Gelukkig hadden we met Herman een vakman in huis die de klus kon coördineren.

2 x meten, 1 x zagen!

Voor boren !

Gebinten hoger aangebracht en verstevigd

De deuren verhoogd

Werkploeg veldschuur – klus geklaard!

Hij past! (net)

7. Donaties verstrekt aan derden

De stichting verleent onder voorwaarden financiële steun aan culturele Achterhoekse projecten. In 2024 werd één verzoek ontvangen en toegekend.

Donaties verstrekt:

Mr. Steenbergenstichting Uitgaven Jaarboek Achterhoek & Liemers

8. Verwervingen/ verkopen

De stichting hanteert bij een eventuele verwerving van een nieuw terrein een checklist/ beslisboom die dient om de besluitvorming te objectiveren. Het resultaat van de doelstelling bij nieuwe verwervingen is altijd gericht op het vergroten van de (bio)diversiteit, kwaliteit, aanéensluiting van terreinen en meer efficiëntie op gebied van beheer.

Daarnaast hanteert de stichting een actuele wensenlijst i.r.t. mogelijke aankopen van gronden die door de overheid (Provincie Gelderland) of andere organisaties/ particulieren op de openbare markt te koop aangeboden worden.

➤ **Verkoop**

In 2024 werden geen percelen natuur verkocht;

➤ **Verwerving door koop**

In 2024 werd door de Provincie Gelderland percelen natuurgrond te koop aangeboden (voor de hoogste bieder) nabij Winterswijk Kotten. In 2024 is gesproken over een mogelijke aankoop maar er is nog geen besluit genomen om een bieding te doen. Deadline daarvoor is eind februari 2025.

➤ **Verwerving door schenking**

De stichting mocht een schenking in ontvangst nemen van een particuliere grondeigenaar. De schenkingsakte passeerde op 10 december 2024 bij de notaris en bestond uit een tweetal kadastrale percelen met een omvang van rond de 2.5 ha. (zie ook punt 4.3)

9. Public relations, website, social media

9.1 Website (www.vanderlugtstichting.nl)

De website is HET medium waarmee de stichting haar werk bij het grote publiek onder de aandacht wil brengen en haar 'doen en laten' wil communiceren naar vrijwilligers, donateurs en belangstellenden. Ook in 2024 is de website actueel gehouden. Het technische beheer is belegd bij de provider (SOHOSTED). De site is technisch up-to-date en goed beveiligd (https) maar is wel sterk verouderd en aan vervanging toe.

Realisatie nieuwe website

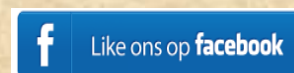
Gezien de verouderde techniek en functionaliteit werd in 2023 besloten om een nieuwe site te ontwikkelen. In 2024 zijn daarmee grote stappen gezet. Een nieuwe website in een test/ontwikkelomgeving is per ultimo 2024 nagenoeg gereed. De verwachting is dat na de laatste testen de nieuwe site per ultimo 1^e kwartaal 2025 in productie genomen kan worden. Met de realisatie van de nieuwe site voldoet deze weer aan de eisen van de huidige tijd.

Belangrijk is te melden dat ook deze activiteit door de inzet van eigen vrijwilligers gerealiseerd is. Met dank aan Jan Cees Rutgers en Rudy Dokter.

9.2 Facebook

www.facebook.com/vanderlugtstichting .

De activiteiten voor de **Facebookpagina** zijn, stopgezet.

9.3 Twitter / X

@vdlugtstichting

De activiteiten voor op Twitter (X) zijn stopgezet

9.4 LinkedIn

De stichting heeft inmiddels een zakelijk account op LinkedIn om (het werk van) de stichting via dit zakelijke netwerk onder de aandacht te brengen. Ook vacatures worden via dit medium onder de aandacht gebracht.

9.5 Beeldmerk/ spandoeken

Het beeldmerk werd gebruikt voor de realisatie van een aantal nieuwe spandoeken die bij evenementen kunnen worden opgehangen om de naamsbekendheid van de stichting te vergroten.

9.6 Terreinborden

In 2024 is opnieuw een deel van de oude terreinborden vervangen door nieuwe met het nieuwe logo.

9.7 Visitekaartje

Om belangstellenden te kunnen informeren over doelstellingen en contactgegevens werd een standaard visitekaartje gedrukt om in voorkomende gevallen uit te kunnen reiken. Waar mogelijk werd dit uitgereikt

9.8 Informatieverstrekking via de Website en werken in de Cloud

Als ANBI organisatie is de stichting wettelijk verplicht om op een transparante wijze te voldoen aan een informatieplicht. Daarvoor is de website het geëigende medium.

- De nieuwsbrieven (1 per kwartaal) worden structureel in **pdf-vorm** op de website geplaatst;
- De functie webmaster werd ingevuld door eigen vrijwilligers: t.w.:
Webmasters: Rudy Dokter, Jan Cees Rutgers;
Tekstredactie: Sjoerd van de Werf
Advies fotooverwerking: adviseur Kees Jan Overbeek.

➤ Werken in de Cloud

De webmasters hebben eveneens een omgeving ingericht waarbij een aantal Microsoftaccount zijn ingericht voor het bestuur. Daarnaast is software beschikbaar gesteld om het samenwerken aan producten en het werken in de Cloud mogelijk gemaakt wordt..

In 2024 bleek dat door diverse omstandigheden het werken in de Cloud weliswaar technisch en functioneel gerealiseerd kon worden maar dat het feitelijk werken in de Cloud voor een deel van het bestuur toch te lastig bleek. Besloten werd dit traject (tijdelijk) te temporiseren.

- In het kader van de nieuwe ANBI-wetgeving werden op de website in het onderdeel '**Onze Organisatie**' de Jaarverslagen en Financiële Verantwoording gepubliceerd;
- Er zijn een tweetal aanmeldingsformulieren online gezet waarmee belangstellenden zich kunnen aanmelden voor de nieuwsbrief en voor donateurs om zich als zodanig aan te melden;

9.9 TechSoup

TechSoup is een organisatie die zich ten doel stelt om kleine (ANBI) organisaties beter te laten profiteren van IT-producten die door derden worden aangeboden. De stichting is als ANBI geaccepteerd en komt voor levering van diverse IT-producten in aanmerking. Voor de implementatie van de producten wordt door onze vrijwilligers/webmasters samengewerkt met Van den Brink ICT uit Hengelo (G).

9.10 YouTube

Het plan om een eigen YouTube kanaal te realiseren voor het presenteren van films is inmiddels verlaten. We ondervinden daarbij te veel hinder van storende reclame. Daarvoor in de plaats wordt op de nieuwe website een eigen kanaal gerealiseerd voor het uploaden en streamen van films.

9.11 Protocol Social Media

Voor de publicaties die via social media worden gedaan heeft de stichting in een protocol opgesteld. Daarmee wordt bereikt dat bestuurders die actief zijn op dit terrein eenzelfde gedragslijn hanteren. Met name als instanties/ bedrijven/ individuen kritisch gevolgd worden en er ook kritische uitingen gepubliceerd worden is het belangrijk om de uitgangspunten, doelstellingen en fatsoensnormen van de stichting gemeenschappelijk te hebben en na te volgen.

9.12 Open dag Ruitenburgerschans

In het kader van het 30-jarig bestaan van Winterswijk Cultuur Landschap (WCL) werd een open dag georganiseerd waaraan verschillende particulieren en organisaties konden meedoen. In dit verband werd door de stichting de Ruitenburgerschans opengesteld. Deze weerschans is een archeologisch rijksmonument dat ooit deel uitmaakte van een keten van weerschansen aan de oostgrens van Nederland o.a. om bewoners te beschermen tegen invallen van o.a. de Bisschop van Münster

Tijdens de openstelling was een archeoloog aanwezig om vragen van bezoekers te beantwoorden en om iets te vertellen over het ontstaan en de functie van weerschansen in deze regio.

10. Vrijwilligers/ helpende handen

Zonder vrijwilligers zou de stichting niet levensvatbaar zijn. Voor het beheer en onderhoud van natuurterreinen zijn veel helpende handen (en vele liters koffie en meters koek) nodig.

Record!

In 2024 werden **2170** ! uur werkuren geregistreerd. Een paar cijfers:

Aantal terreinen	16 terreinen / locaties in de oostelijke Achterhoek;
Aantal vrijwilligers -	42 vrijwilligers (incl. bestuursleden) meldden zich aan de verschillende klussen;
Gemiddelde duur werkdag:	3 ½ uur;
Aantal werkdagen /dagdelen	174 dagdelen;
Aantal gewerkte uren	2170 uren

Een record opkomst (17) voor de werkzaamheden op Sieverinkses

Voorals de weer- en terreinomstandigheden het werken met machines moeilijk maakt is het ouderwetse handwerk onontbeerlijk. Na wat geëxperimenteer werd een methode ontwikkeld om met **sleepzeilen** het maaisel uit zwaar terrein af te voeren. Hierdoor ontstaat geen insporing en bodemverdichting van het terrein

Naast het werk in het veld is er ook onderhoud aan gereedschap en de veldschuur nodig en nog veel andere klussen gedaan moeten worden om de “zaak” draaiende te houden. Al dat werk wordt, ook tijdens natte, koude en zware omstandigheden met groot enthousiasme opgepakt en uitgevoerd.

Wij prijzen ons gelukkig met deze groep vrijwilligers die een deel van hun tijd inzetten voor het behoud van onze terreinen. Uiteraard is er sprake van natuurlijk verloop maar “onder de streep” is het aantal vrijwilligers stabiel. Ook mooi dat de geografische spreiding in de regio zich uitbreidt.

Opnieuw konden we in 2024 dus weer nieuwe gezichten verwelkomen. We blijven als bestuur benadrukken hoe belangrijk vrijwilligers zijn voor ons werk. Subsidies, donaties en financiële ondersteuning hebben we uiteraard nodig om ons financieel te bedruipen maar zonder vrijwilligers als ons menselijk kapitaal zou t werk niet afkomen. Veel dank dus !

De poel'n kearls

Werkploeg Bosmans Brook

De rode brigade op D'n Leeg'n Könningstool

Bij het nieuwe hek op D'n LK

Werkploeg Horstermaat

Niet iedereen komt op de foto en het meeste werk wordt op de achtergrond gedaan, ook als het nat, koud en smerig en zwaar werk is. Daarom ons keurkorps in 2024 met naam en toenaam genoemd:

Erik Koning	Aalten	
Henk Heijerman	Aalten	
Rudy Dokter	Barchem	tevens Webmaster
Klaas Jan Koning	Beltrum	
Ton Schiebergen	Borculo	
Bert Van Ek	Borculo	
Egbert Olthoff	Borculo	
Gerrit Harbers	Borculo	
Herman Fokkink	Borculo	
Laurens Gebbink	Borculo	
Theo Franck	Borculo	
Guus Velders	Borculo	
Willem Ebbers	Borculo	
Joris Ernst	Lichtenvoorde	tevens ecologisch en landschappelijk advies
Gerrit Vriezen	Ruurlo	
Leo Romijn	Ruurlo	
Jan Cees Rutgers	Ruurlo	tevens Webmaster
Kees Koolschijn	Ruurlo	
Harry Breuker	Varsseveld	
Hermien Toebes	Winterswijk-Kotten	
Jan Lammers	Winterswijk	
Henk Bonjernoer	Winterswijk	
Jan Willem te Winkel	Winterswijk	
Jopie Schreurs	Winterswijk	
Sjoerd van der Werf	Winterswijk	
Wim Kottier	Winterswijk	
Han Deunk	Winterswijk	
Rudie Roerdinkholder	Winterswijk	
Lidy Koning	Winterswijk	
Désirée de Gooijer	Winterswijk	
Wim te Selle	Winterswijk	
Wil van den Hoven	Winterswijk	
Frank te West	Zutphen	
Kees Vredeveld	Zutphen	
Peter van Weeren	Zutphen	

- De werkzaamheden die door de vrijwilligers uitgevoerd worden bestonden hoofdzakelijk uit het:
- ondersteunen bij het zaagwerk, verzamelen van gezaagd hout, uitslepen van stammen en tak- en tophout;
 - maaien (met waadpak en zeis) en opschonen van poelen en taluds;
 - knotten van wilgen;
 - verwijderen van oude en aanbrengen van nieuwe afrasteringen;
 - afzetten van singels en akkerranden;
 - opruimen van (zwerf)afval, landbouwplastic, blik;
 - verwijderen exoten: Japanse Duizendknoop, Bamboegras, diverse tuinplanten etc.
 - het op kidden harken van gemaaid gras van de gemaaide graslanden;
 - het onderhoud aan de werkschuur;
 - het maaien van Adelaarsvarens en vrijzetten van bosplantsoen;
 - onderhouden van uilen- en valkenkasten.

Zaagploeg Beelaertsbos

Kappen Amerikaanse eik

Jaarafsluiting

De jaarafsluiting met bestuur en vrijwilligers werd dit jaar gehouden in Restaurant De Italiaanse meren in Kotten.

Ecoloog Michiel Schaap uit Lochem hield een presentatie met prachtige natuurfoto's gemaakt in de eigen omgeving.

De avond werd afgesloten met een stampot buffet

Aandachtige toehoorders

En ze lieten 't zich goed smaken

Kerstbroden

Ook in 2024 werden de traditionele kerststollen weer geleverd door Bakkerij Proef in Barchem.

Ons motto was uiteraard ook in 2024:

Oog voor detail

2024 was een nat jaar dat vooral werd gewaardeerd door amfibieën en andere water minnende soorten. Voor een aantal dagvlinders was het een minder goed jaar hoewel een aantal soorten het ondanks de (ogenschijnlijk) slechte omstandigheden toch nog wel goed deden.

Maar helaas moeten we over de gehele lijn opnieuw constateren dat de terugval in biodiversiteit zich doorzet. Met name insecten hebben zwaar te lijden van het gebruik van o.a. pesticiden, We doen ons best om waar mogelijk bestaande biotopen te behouden, te vergroten en/of te verbeteren.

De mooie dingen en successen die we samen bereikt hebben, allemaal het resultaat van hard werk met passie voor de Achterhoekse natuur. Het werk in onze terreinen en aan ons mooie Achterhoekse landschap is nooit gedaan en voor anderen niet altijd direct zichtbaar. Maar de wetenschap dat we samen werken om de natuur in de Achterhoek te verstevigen geeft ongelooflijk veel voldoening. Zeker als je **“oog voor detail”** hebt. We deden ook dit jaar weer mooie waarnemingen:

Metaalvlinder

Zandogje

Weidebeekjuffer

Slanke sleutelbloem

Reebok – Horstermaat

Ijshaar (de baard van koning winter”)

11. Beheerverslag natuurterreinen

Dit deel van het jaarverslag beschrijft het uitgevoerde beheer en onderhoud van de natuurterreinen

NB: Tot en met het Jaarverslag 2023 werden, naast een algemeen deel, de werkzaamheden Beheer en Onderhoud per terrein beschreven. Met ingang van 2024 wordt het beheer beschreven per zgn. **Natuurtype**. Dit sluit beter aan bij de verantwoording die de stichting jaarlijks dient op te leveren aan PARTNER, de organisatie die een vorm van toezicht uitvoert op de gecertificeerde natuurbeheerorganisaties.

De stichting is eigenaar van een 16-tal terreinen in de oostelijke Achterhoek, t.w.:

1. Beelaertsbos	Barchem	Gemengd bos
2. Sieverinkses en bos	Ruurlo	Natuurakker, houtsingel en gemengd bos
3. Laarbraak	Ruurlo	Vochtig hakhout en hoogveenbos
4. Tichelmansbos	Ruurlo	Vochtig hakhout
5. Ligtenbargs Weide	Borculo	Kruidenrijk grasland, houtsingel, struweelzone
6. Hartelergoorbos	Borculo/ Leo Stichting	Broekbosje
7. Koningssingel	Vorden	Bossingel
8. Schreuders Weide	Haarlo	Vochtig hooiland, vochtig hakhout
9. Bosmans Brook	Mariënvelde	Vochtig hooiland, houtsingels, 4 poelen, bosje
10. D'n Leeg'n Könningstool	Zieuwent	Vochtig hooiland, 3 poelen, 25 knotbomen, bosje
11. Horstermaat	Winterswijk/ Brinkheurne	Vochtig hooiland, 3 poelen, houtsingels en eikenbos
12. Oedingsebeekdal	Winterswijk/ Kotten	Natuurakker, bossingels beek begeleidend bos
13. Italiaanse Meertjes	Winterswijk/ Kotten	Gemengd bos
14. Oossinkbos	Winterswijk/ Kotten	Beek begeleidend bos
15. Ruitenburgerschans	Winterswijk/ Woold	Rijks archeologisch monument met houtopstanden
16. De Wieske	Winterswijk/ Ratum	Grasland, houtsingels, poel

De stichting voert het beheer en onderhoud uit voor een 12-tal beheertypen. Hieronder de stand van zaken en ontwikkelingen van de meest relevante. Het beheer van de verschillende bostypen (N14.02, N 15.02 en N 16.03 wordt onder één noemer samengevat.

Natuurtype		Bijzonderheden
N12.02	Kruiden en Faunarijk grasland	Zie beschrijving In 2024 opwaardering naar Vochtig hooiland per 2025
N10.02	Vochtig hooiland	Zie beschrijving
L01.01	Poelen	Zie beschrijving
N15.02	Dennen, eiken & beukenbos	Zie samenvatting bossen
N17.96	Vochtig- en helling hakhout	Zie beschrijving
N14.02	Hoog- en laagveen bos	Zie samenvatting bossen
L01.08	Knotbomen	Zie beschrijving
L01.02	Houtwal en houtsingel	Zie beschrijving
L01.16	Bossingel	Zie beschrijving
N16.03	Droog bos met productie	Zie samenvatting bossen
N12.05	Kruiden en Faunarijke akker	Ontwikkelingen m.b.t. het onderzoeksrapport van Eichhorn Ecologie
N14.01	Rivier- en beek begeleidend bos	Zie samenvatting bossen

11.1 Machinale ondersteuning

Het "machinepark" bestaat inmiddels uit:

- een 1-assige Reform maaitractor;
- een Fendt tractor 305 LS
- een bak (voor vervoer van materialen);
- een eg / cultivator;
- een hydraulische maaibalk;
- een hydraulische kipper;
- een hydraulische versnipperaar;
- een aanhanger met loofrekken.

De Reform maaitrekker en de Fendt met kipper bewijzen ons goede diensten

11.2 Inzet Bedrijfsauto

De vele kilometers (rond 10.000 km) die gemaakt worden voor beheer en onderhoud, meestal met aanhanger en machines /gereedschappen) worden gereden met privéauto's. Regelmatig ook moet door zwaar, moeilijk begaanbaar terrein gereden worden. Dat is een forse belasting voor onbezoldigde bestuursleden. Daarbij komt dat de trend voor particuliere rijders toch meer naar elektrische en duurzaam neigt.

Uiteindelijk is het bestuur tot de conclusie gekomen dat de hoge vaste lasten van een bedrijfsauto door de stichting niet gedragen kan worden. Daarom is de voorgenomen aanschaf gecancelled en blijven de (reis)kosten dus grotendeels een privéprobleem voor het bestuur.

11.3 Beheer gras- en hooilanden (SINUS-maaien)

Het beleid om voor het maaien van gras- en hooilandjes (terreinen Bosmans Brook, Schreuders Weide, D'n Leeg'n Könningsstool) SINUS-beheer toe te passen werd in 2024 gecontinueerd.

Deze vorm van gefaseerd door het jaar heen maaien is bijzonder amfibie- en insectenvriendelijk. Deze beheermethode heeft tot doel om insecten (larven, poppen, eitjes, overwinterende insecten) betere overlevingskansen te bieden door bepaalde delen van het terrein niet te maaien.

Daarnaast is het doel om meer structuur te krijgen in het hooiland zoals kort gemaaid stukjes gras waar insecten zich kunnen opwarmen en ruige stukjes waar ze kunnen schuilen en overwinteren. Maar ook om zo lang mogelijk bloeiende planten te hebben waardoor er langer nectaraanbod is. Vlinders, libellen/juffers, bijen en andere insecten profiteren daarvan maar ook kleine zoogdieren (o.a.) muizen en kleine marterachtigen. Daarbij maaien wij stapvoets met een éénassige trekker bij voorkeur als de temperaturen hoger zijn, waardoor soorten tijd hebben om te vluchten en ook voldoende actief zijn. In de ruigtes die ontstaan door SINUS-beheer werd in 2024 opnieuw een toename geconstateerd van o.a. een aantal sprinkhanen soorten (zoals de grote groene sabelsprinkhaan die van ruige overjarige grazige vegetaties houdt).

Graslandbeheer D'n Leeg'n Könningsstool

Sleepzeilen

Nieuw, mede door de omstandigheden gedwongen, in 2024 was het gebruik van sleepzeilen. Met een sleepzeil kunnen gemakkelijker grote hoeveelheden maaisel met handkracht of een éénassige maaitrekker van het perceel gesleept worden. Hierdoor wordt de bodem minder belast door zwaar motorisch materieel. Ook werkt het gemakkelijker dan het gebruik van kruiwagens. Nadat ervaring was opgedaan met een prototype werden een tweetal grote sleepzeilen aangeschaft en met succes ingezet.

11.4 Beheer Kruiden en faunarijck grasland N 12.02

Het natuurtype Faunarijck grasland N12.02 heeft zich in 2024 op de grote lijnen verder positief ontwikkeld. Zodanig dat de provincie Gld. voor een tweetal beheereenheden het als **N10.02 Vochtig hooiland** heeft opgewaardeerd en als zodanig heeft opgenomen in het NBP-2025. Dit geldt voor het terrein Bosmans Brook voor een oppervlakte van 1.1 ha en voor terrein Horstermaat voor 1.6 ha.

Het perceel nabij Museum Lebbenbrugge (Ligtenbargs weide) is twee jaar geleden verschraald (afgegraven). Dit terrein ontwikkelt zich goed. Akkerdistel wordt handmatig verwijderd (hand/ zeis) en ook de witbol wordt tijdig gemaaid om verdere uitzaaiing te voorkomen. De struweelzone wordt kort gehouden om te voorkomen dat de aanwezige braam en de Japanse duizendknoop verder op rukt.

Meidoornhaag Ligtenbargs Weide

Kruiden- en faunarijck grasland Ligtenbargs Weide

11.5 Beheer Vochtig hooiland N10.02

In verband met de hoge waterstanden en dus zompige terreinen kon het werk slechts met moeite en veel inzet van menskracht worden uitgevoerd. Het maaien werd gedaan met een kleine 1-assige maaitrekker met dubbele messenbalk en dubbele wielen om insporing en verdichting te voorkomen. Het uitslepen van het maaisel is gedaan met handkracht (sleepzeilen) om dezelfde redenen.

De terreinen met dit beheertype zijn voor meerdere achtereenvolgende jaren sterk vernat. Dat heeft z'n weerslag op de aantallen dagvlinders. 2024 was een slecht vlinderjaar voor koevinkje, hooibeestje, bruin zandoogje, kleine vuurvlinder, (zwartspriet)dikkopjes. Groot en klein koolwitje stabiel evenals landkaartje. Ook de aanwezige populatie bandheidlibellen bleef op niveau. De vegetatie lijkt van de natte omstandigheden geen hinder te ondervinden

Schreuders weide - Haarlo

D'n Leeg'n Könningstool - Zieuwent

11.6 Beheer Poelen L01.01

Het beheer van dit natuurtype is gericht op het voor amfibieën vrijhouden van de zonzijde van de taluds van opslag els en wilg. Riet en lisdodden worden deels gemaaid. In de poelen komt de Bruine winterjuffer voor die in dood materiaal overwintert. Het maaien is maar deels gelukt met waadpak en zeis. Onverwachte stijging van de waterstanden maakte het werken op die manier onmogelijk. Op zich is dat geen probleem, overjarig riet, lisdodden etc. geeft beschutting en nestmateriaal voor watervogels

In de twee voorgaande jaren was Watercrassula aanwezig in een poel op één van de terreinen. Hier hebben we maatregelen tegen genomen (uitgraven en diep onderwerken). Deze maatregelen lijken gewerkt te hebben, in 2024 hebben we geen groeiplekken aangetroffen.

Poelen Bosmans Brook – Mariënelde

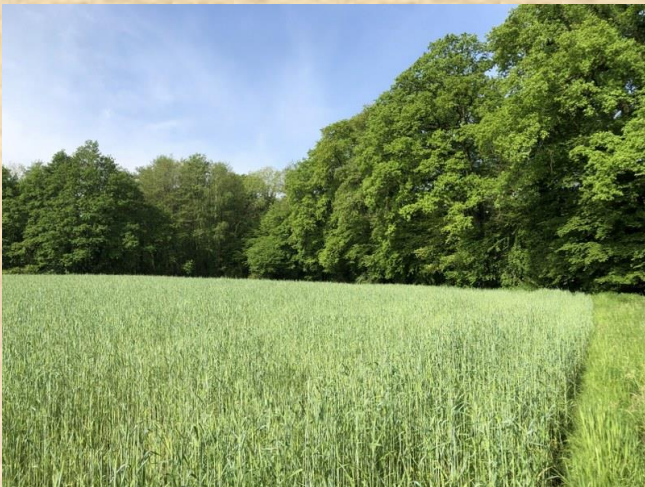
11.7 Beheer Kruiden- en faunarijke akker Akker Oedingsebeekdal Winterswijk Kotten

Als stichting hebben we in het kader van “Kwaliteitsimpuls Natuurakkers” voor deze akker een project opgestart. Daarvoor is door Eichhorn Ecologie een onderzoek uitgevoerd naar de chemische en hydrologische samenstelling van de bodem. Doel is om een verbetering van de bodemstructuur te realiseren waardoor akkerflora beter tot ontwikkeling kan komen en waarbij ook een betere biotoop voor akkervogels ontstaat. Het onderzoek (en het vervolg) werd/wordt mede gefinancierd door de Provincie Gelderland. In het 4^e kwartaal zijn mineralen als zeoliet en groevekalk op de akker gebracht. Dat wordt in 2025 nog eens herhaald.

Grote lijn van dit project:

1. Herstelbeheer akker 2024-2025
2. Herstel akkerflora 2027-2030 (monitoring)
3. Eindbeheer > 2030 t.b.v. verdere ontwikkeling en instandhouding van de beoogde akkerflora
4. Monitoring > 2024-2030 om de ontwikkelingen in de vegetatie te beoordelen en zo nodig bij te sturen.

Deze akker wordt bewerkt door een biologische agrariër die volgens SKAL-normen werkt. Het zaaigoed is onbewerkt. Een deel van de akker wordt niet ingezaaid om de akkerflora de kans te geven om onbelemmerd te groeien.

Natuurakker Oedingsebeekdal

Doorkijkje naar de akker

Akker Sieverinkses Ruurlo

De akker is in 2023 bewerkt en ingezaaid met winterrogge door **Agrec Zelle Beheer**. De rogge (incl. stro) is geoogst en gecombineerd door Eco-boerderij De Patrijs uit Laren (Gld.). Eind 2024 is de akker ingezaaid met bio wintergerst.

Rijpe rogge

De combine is langs geweest

Het beheer van onze akker in Ruurlo vereist soms de inzet van machines om ongewenste groei van grassoorten als kweek tegen te gaan. Daarvoor gaat onze **dank** uit naar Wilfried Berendsen die zijn tractor en Kwick Finn machine vrijwillig en belangeloos inzet om ons het zware werk uit handen te nemen.

De akker na bewerking met de Kwick Finn

De Kwick Finn in actie

11.8 Beheer Houtsingels L01.02 en bossingels L01.16

De grote lijn voor het beheer van houtsingels is gericht op natuurlijke verjonging en variatie. Jaarlijks, dus ook in 2024 worden delen van singels afgezet om dit te realiseren. Ook opslag van ratelpopulier en niet inheemse soorten wordt verwijderd.

Het beheer van de **bossingels** is met name gericht op het verwijderen van (opslag) Amerikaanse eik, noordse esdoorn, Amerikaanse vogelkers. Daarnaast hebben we aandacht voor valhout dat op naastgelegen akkers van burens terecht komt. Verder mogen bossingels zich spontaan en vrij ontwikkelen.

Deels afgezette houtsingel Bosmans Brook

In 2023 afgezette houtsingel loopt in 2024 al weer mooi uit.

11.9 Beheer Bossen N14.01, 14.02, 15.02 en 16.03

Het beheer van onze bossen is gericht op spontane natuurlijke ontwikkeling. Er vindt geen grootschalige of commerciële houtkap plaats. We streven naar minimaal 3 – 10 m³ dood hout per hectare. Dit betreft een combinatie van dood liggend en waar mogelijk ook staand hout. Idealiter zou een verhouding van 50 – 50 staand en liggend gewenst zijn, maar in de praktijk is zo'n groot volume staand dood hout niet haalbaar voor ieder terrein (aan de randen van de terreinen liggen vaak openbare wegen en paden). Incidenteel worden bomen geringd om meer licht toe te laten en om verjonging te realiseren. Dit draagt bij aan het percentage staand dood hout. Het beheer is er verder op gericht om een aantal niet inheemse soorten te verwijderen zoals Amerikaanse eik, Noordse esdoorn, Amerikaanse vogelkers, Valse acacia.

Nieuwe aanplant van bomen wordt, mede gezien de klimaatontwikkelingen gericht uitgevoerd op soorten die droogtebestendig zijn zoals **Winterlindes** of waardevol zijn als waardplant voor vlinders zoals de **Fladderiep** (iepenpage). De voorkeur gaat uitsluitend uit naar soorten die zowel inheems als mede autochtoon zijn in de oostelijke Achterhoek.

Solitaire Winterlinde

Aanbrengen bescherming tegen veeg- en vraatschade

Wilde appel en wilde peer

Door de **Vereniging Nederlands Cultuurlandschap** werd een aantal wilde appels en wilde peer beschikbaar gesteld. Deze worden in dit winterseizoen nog geplant. Overigens komen zowel de wilde appel als peer al voor op onze terreinen, m.n. in de beek begeleidende bossen rond Winterswijk.

Bosplantsoen

Bij Staatsbosbeheer werd een bestelling geplaatst voor inheems en autochtoon bosplantsoen: Eén- en tweestijlige meidoorn, Sleedoorn, Lijsterbes, Vlier, Gelderse roos, Hazelaar, Winterlinde en Fladderiep.

11.10 Beheer van risicobomen

In 2024 zijn door een externe expert controles uitgevoerd naar risicobomen. Delen van onze bossen liggen langs openbare (zand)wegen of fietspaden. Doel van de inventarisatie is om tijdig en aantoonbaar beheermaatregelen te kunnen nemen om schade(claims) en ongelukken te voorkomen. In 2024 is gestart met het vellen van risicobomen op de percelen Sieverinksbos en Beelaatsbos.

Risicoboom Beelaatsbos Soerinkweg Barchem

Risicoboom Oossinkbos Esinkweg Kotten

11.11 Beheer Knotbomen L01.08

Knotbomen worden jaarlijks “om en om” geknot om te voorkomen dat biotopen voor vroege insecten (o.a. hommels) door alles gelijktijdig te knotten, volledig verdwijnen. Met deze werkwijze blijft een deel van de voedselbron voor insecten bestaan.

11.12 Beheer Vochtig hakhout

In verband met de hoge waterstanden kon op de terreinen met dit natuurtype (Schreuders weide, Tichelmansbos, Laarbraak, nauwelijks gewerkt worden. Het streven is erop gericht om jaarlijks een deel van de rabatten met dit natuurtype af te zetten.

11.13 Beheer Invasieve exoten:

Op een aantal terreinen komen invasieve exoten voor die in 2024 bestreden zijn voor:

Amerikaanse vogelkers	7 terreinen
Japane duizendknoop	2 terreinen
Reuzen springbalsemien	2 terreinen
Amerikaanse eik	3 terreinen
Noorse esdoorn	2 terreinen
Watercrassula	1 terrein (in 2023 bestreden door uit te graven en diep onder te werken. In 2024 niet meer waargenomen)

11.14 Jacht en wildbeheer

In 2016 werd besloten om de plezier jacht op alle terreinen niet meer toe te staan. Per 2024 zijn er geen actieve jacht-wildbeheer contracten meer voor onze terreinen. We hopen hiermee het wild dat helaas nog slechts beperkt aanwezig is in het landelijke gebied schuilgelegenheid i.c. een refugium aan te kunnen bieden op onze terreinen.

11.15 Logboek

Van alle werkzaamheden en terreininspecties wordt een logboek bijgehouden. Hierin wordt o.a. de aard van de werkzaamheden, de betrokken vrijwilligers, eventuele (bijna) ongevallen en het gebruik van motorisch gereedschap vastgelegd. Ook veldwaarnemingen (flora en fauna worden geregistreerd en indien relevant gedeeld op @Waarneming.nl.).

11.16 Veiligheidsprotocol

Voor de uitvoering van de werkzaamheden is in 2014 een veiligheidsprotocol opgesteld voor de vrijwilligers die werkzaam zijn in het veld. In dit protocol zijn de werkafspraken en gedragsregels vastgelegd waar alle vrijwilligers (incl. bestuur) zich aan heeft te houden tijdens de werkzaamheden. Ook in 2024 is het protocol toegepast en nageleefd

11.17 Coördinatie werkzaamheden

Het veiligheidsprotocol voor vrijwilligers is uitgebreid met een protocol voor de werkbazen/ werk-coördinatoren. Dat protocol is gericht op de voorbereiding van de werkzaamheden en de taken en verantwoordelijkheden van degenen die tijdens het werk op locatie de leiding hebben. Constatering, ook voor 2024, is dat voor deze taak helaas slechts één bestuurslid beschikbaar is. Dat is volstrekt onvoldoende en richting toekomst een continuïteitsrisico..

11.18 Zagen, houtkap en -verkoop

De stichting voert geen commerciële houtkap uit. Bij het beheer van de bossen beperken we ons tot het verwijderen van niet inheemse soorten (Amerik. eik, Noordse esdoorn etc.) en risicobomen. Het hout dat bij dat werk vrij komt wordt verkocht aan vrijwilligers en andere geïnteresseerden. Een zgn. "houtprotocol" wordt toegepast om tot een eerlijke verdeling van het vrijkomende hout te komen.

Op de volgende terreinen zijn in 2024 eigen beheer bomen gekapt:

Ruitenburgerschans	Beuk en risicoboorn
Beelaertsbos	Amerik. eiken en risicobomen
Sieverinksbos	Amerik. eiken en risicobomen
Bosmans Brook	Elzen, Beheer houtsingel

Voor de kap van een aantal dode/ afstervende essen op terrein Schreuders Weide werd door de Gem. Berkelland een kapvergunning afgegeven. Per ultimo 2024 was de kap nog niet uitgevoerd i.v.m. de zeer hoge waterstanden ter plaatse.

Het zaagwerk in eigen beheer wordt uitgevoerd door vrijwilligers met een zaagcertificaat. In voorkomende gevallen (zware-/ risicovolle velling wordt de hulp van een professional (ETW) ingeroepen. Daarnaast heeft een aantal vrijwilligers een veiligheidscertificaat behaald om risico's bij het zaagwerk goed in te kunnen schatten.

Gevelde Amerikaanse eiken

Zaagploeg Beelaertsbos

11.19 Gereedschappen en materiaal

In 2024 werd voor ruim € 5.780 uit eigen middelen geïnvesteerd in nieuw en vervangend materiaal en gereedschappen. O.a. werden accu-zagen en een accu-heggenschaar aangeschaft. De vrijwilligersgroep Winterswijk vond een eigen onderdak voor gereedschap. Daarvoor werd een aantal handgereedschappen aangeschaft met steun van een tweetal sponsors, t.w.: **SBNL Natuurfonds** en **Natuur & Milieu Gld.**

11.20 Veldschuur

De ingang van de veldschuur bleek te laag voor de nieuwe Fendt tractor. De nodige verbouw van de deuren in hoogte werd uitgevoerd door eigen vrijwilligers.

De gebinten moesten een flink stuk hoger

En de deur ook

12.Contactgegevens

Mocht u naar aanleiding van dit jaarverslag contact met de stichting willen opnemen dan kunt u ons via onderstaande contactadressen bereiken.

De **G.A. van der Lugt Stichting** is te bereiken:

via de website www.vanderlugtstichting.nl

via het algemene e-mailadres: info@vanderlugtstichting.nl

via het secretariaat: H.J. Graven
Akkerwinde 4
7242 MX Lochem
hgraven@vanderlugtstichting.nl
06-42637513

via de beheerder J. Lamain
jlamain@vanderlugtstichting.nl

RSIN / Fiscaal nummer 8038.46.976
Inschrijfnummer KvK 41038453
IBAN NL 53 TRIO 0390 95 2249
BIC-nr. TRIONL2U

